

esernyője". — Főbb szerepei: Szabó (Lumpácius), Ugri M. (Mama), Odio Maxime (Egy szegény ifju története), Bannay (Rang és mód), Sheridan címszerepe, Zsidó honvéd címszerepe, Garrick (Robin orvos), Krumm Éliás (Legjobb az egyenes út), Sir Patrick címszerepe, Fodrák Miska (Csizmadia mint kísértet) stb. — Többször nősült. Első neje: Mázoly Emilia. (sz. 1848-ban, megh. 1875. jun. — Gyermekkorában rajongott a színészetért s így lett Sz. nejevé. — Lásd: „Reform”, 1875. jun. 13.) Második neje Paskovszky Antonia, színésznő, sz. 1859-jul. 13-án, Kolozsvárott, ahol 1877-ben lépett a szinipályára. — Harmadik neje: Halmai Antónia, kivel 1879 febr. havában tartotta esküvőjét, Debrecenben.

Szathmáry József, 1794 jun. havában „a magyar Jádzó színnek megörökítésére szolgáló tőkepenzsek kipótolására” 1000 frtot ajánlott fel.

Szathmáry Lajos, hős és jellemszínész, sz. 1867. április 2-án, Marosvásárhelyen. Színész lett 1884 máj. 1-én, Kolozsvárott. 1886-ban Balogh Árpád, 1889-ben Geróffy Andor, 1890-ben Kömley Gyula, 1891-ben Károlyi Lajos, 1894-ben Füredi Károly az igazgatója. A többi igazgatói: Halmay Imre, Csóka Sándor, Tiszay Dezső, Megyeri Dezső, Bokody Antal, Pesti Ihász Lajos, Balla Kálmán, B. Polgár Béla, Polgár Károly, Fehér Károly, Mezei Béla, Szalkai Lajos, Szabó Ferenc. — Több mint 20 éven át volt rendező és titkár. 1912-ben a Feld-színház, 1914. március 1-én a Nemzeti Színház szerződtette, ahol mint epizód-színész egyik kiválósága az intézetnek. 1921. ápr. havában elnyerte a Farkas-Ratkó-díjat. — Főbb szerepei: Bánk bán, II. Rákóczi Ferenc, Ipanoff Lorisz (Fedóra) Vasgyáros, Sándor (Náni), Tarján Gida (Dolovai nábob leánya), Aranyember, Todorescu (Elnémult harangok), Baracs Imre (A bor), Tokeramó (Tájfün), stb. — Neje: Szilágyi Etel, színésznő, sz. 1865-ben, Zilahon. Szinipályára lépett 1885-ben, Homokay Lászlónál, mint énekesnő. A vidék kisebb-nagyobb szinpadjain működik ez-

után mint operett- és népszínművésznő, majd később áttért a komikai szakmakörre és itt is ép oly kiváló produkált, mint az előző években, az ének és tánc terén. 30 évig volt a vidék elismert művésznője és mint ilyen ment nyugdíjba. Nagy repertoárja volt. Kiválóbb szerepei: Finum Rózsi, Felhő Klári, Erzi, (Sárga csikó), Nebántsvirág, Suhanc, Kis alamuszi, Eleven ördög címszerepei, továbbá mint komika játszott többek között a Gonosz mostohát (János vitéz), Nemzetes asszonyt (Obsitos) Brazovicznét (Aranyember), Ördög Sárát (Tolonc), Szerafinát (Nagymama) stb. — Házasságuk 1892. márc. 22-én volt, Trencsénben.

Szatirikus vigjáték. Az, a melyben az író torzalakokat vonultat fel gunyolódó céllal.

Szatmári színészet. A városban az első magyar szinielőadást Móricz János kis csapata tartotta, 1790 jun. 8. 10. és 13-ik napján. 1814-ben, karácsonykor, dr. Sándorffy József debrecen-nagyvárad társulata kereste fel Szatmárt és ugyanők kapnak engedélyt két év múlva is. 1818-ban Berndt Fülöp német truppja jött ide, majd 1819 október havában az erdélyi szinitársaságot látják vendégül; 3 hétig játszottak itt, élénk pártolás mellett, amiért a következő évben újra ellátogattak Szatmárra, amikor Jeney György főbíró csürebén volt a szinpad felállítva, miután a „Fehér-ház” fogadása a szalát nem adta ki. A társaság igazgatója Pergő Celesztin volt, tagjai között szerepelt: Balla, Kőszeghy, Fán-csy Lajos, Erdei, Ajtai, Hetényi, Láng, Kovács, Hubay, Deésy, Farkas, Kálmán, Török, Székely. Zsuzsanna, Izabella leányasszony, Balláné és Székely Julcsa. — 1821-ben ismét ez a társaság működött itt. 1823-ban Nagy Károly, 1825-ben Bányai József az igazgató. 1833 okt. 9-én Keszy József kapott játszási engedélyt. Tagok voltak: Nádudvari, Szathmáry, Rákosi, Lendvayné, Kátz, Szalay, Párthényi, Harmath. („Honművész”). 1843-ban Kőrössy Ferenc társulata játszik itt. 1847-ben felépült az első színház, amelyben elsőül Tóth István és Döme